I чужому научайтесь, Свого не цурайтесь... Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. в Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5537

РІК LXXIX. Ч. 106. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го ЧЕРВНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 7, 1972 No. 106. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Вівторок, 6 червня 1972

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ ПОВІДОМИВ з Вашингтону, що цього року до збройних сил ЗСА не будуть покликувати лікарів, бо в них немає потреби. Також не будуть покликати лікарів до армії і в першій половині 1973 року.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗСА РОЗГЛЯДАЄ тепер проблему смертної кари в цій країні. Більшість членів Найвищого Суду вважають, що смертна кара повинна бути взагалі заборонена, бо вона не відповідає духові Американської Конституції. У деяких стейтах смертна кара заборонена, у деяких ще існує, але тільки в теорії.

МЕХІКАНСЬКА ТЕЛЕВІЗІЯ ПОЧАЛА ПЕРЕДАВАТИ серію програм та різні заклики, щоб населення уважно вмивало милом руки і взагалі більше звертало увагу на гігієну. У тій південноамериканській країні не раз траплялись випадки захворювань на тиф і на дезинтерію, але останнім часом такого типу захворювань стає дедалі, то більше. Мехіканські власті розпочали пропагандивну кампанію „За чистоту", особливо серед міського населення й торгівців, які часто не дотримують елементарних вимог гігієни.

В ІТАЛІЇ ВСЕ ЩЕ НЕМА УРЯДУ, опертого на парляментарну більшість. Президент Джованні Леоне доручив скласти новий уряд Джуліо Андреотті, який був прем'єром від 17 лютого ц.р., але не отримав був вотуму довір'я від парляменту, після чого парлямент розв'язано і відбулися нові вибори. Чи йому вдасться відбудувати центро-ліву парляментарну більшість, з виключенням комуністів, — не відомо.

З ІЗРАЇЛЮ ВІДПРАВЛЕНО спеціяльним американським військовим джетом 16 домовин з тілами порторіканців, які згинули у ждальні на летовищі в Тель-Авіві, коли три японські юнаки, діючи як агенти комуністичної арабської партизанської організації, кинули кілька гранат в переповнену залю летовища та обстріляли приявних скорострілами. З-посеред 25-ох убитих 16 були католицькими порторіканськими паломниками. На прощальній жалібній церемонії американський амбасадор Валворт Барбур відчитав листа від президента Ніксона в цій справі, якого він передав був ізраїльському прем'єрові Голді Меїр. Японський уряд заявив, що дасть відшкодування родинам вбитих і всім раненим.

ЯПОНЕЦЬ ЯСУКО ОКАМОТО НАПИСАВ ЛИСТА до ізраїльської амбасади в Токіо, в якому поручає покарати смертю його сина, 24-річного Козо Окамото, одного з трьох японських терористів, які вбили 25 невинних осіб і поранили понад 70 у ждальні на летовищі в Тель-Авіві. Два його товариші згинули серед того атентату і його одного схоплено.

ПОЛЯКИ У ВАРШАВІ ГОРДІ, що Варшаву відвідав був президент Ніксон, але обурені на місцеву пресу, яка — виконуючи диктат комуністичної влади — принесла дуже скупі вістки про ті відвідини, без будь-якого опису, як кількадесят тисяч поляків годинами ждали й радісно вітали Ніксона біля могили Невідомого Вояка, — подають західні кореспонденти.

ПАПА ПАВЛО VI ВИСЛОВИВСЯ ОПТИМІСТИЧНО про розвиток міжнародних подій у своїй минулонедільній промові до вірних на площі святого Петра у Римі. Він заявив бравово, що „вказівка на історичному годиннику звернулася в сторону мира", вказавши на договори, що їх президент Ніксон підписав у Москві та договір про Берлін, підписаний чотирма великодержавами.

200 МЕШКАНЦІВ ОСЕЛІ ШТАЙНШТЮКЕН під Берліном пережили в минулу неділю великий день: внаслідку підписаного чотирма великодержавами договору про Берлін, посадник Західнього Берліну Клявс Шюц зробив разом із командуючим американським генералом Віллямом Коббом прогулянку пішки до тієї оселі, яка була ізольована від Західнього Берліну й куди можна було діставатися тільки гелікоптером, або почерез східньо-німецьку територію, з комуністичними перепустками. Тепер Штайнштюкен отримало безпосередній шлях із Західнім Берліном, довжиною всього пів милі.

Абсольвенти Академії св. Юра в Ню Йорку матимуть зустріч з громадянством

Ню Йорк (І. Ш.) — 11-го червня цього року, о год. 5-ій по полудні, в Авдиторії Школи св. Юрія в Ню Йорку відбудеться святочна зустріч громадянства з першими абсольвентами Академії св. Юрія. Зустріч улаштовує Батьківський Кружок, під протекторатом Об'єднаних Організацій Великого Ню Йорку, з нагоди надзвичайно успішного першого випускного року.

Батьки цих дівчат і хлопців, 4 роки тому записали їх до цієї школи, коли вона вперше відкривала свою браму для кожної української дитини. Давши дітей до школи, побудованої власними руками всієї нашої громади, ці батьки стали в ряди щирої допомоги установі, яка за словами першої директорки, Матері Емілії, ЧСВВ, мала стати українським культурним центром світового міста Ню Йорку.

Нова і молода директорка, Сестра Наталія, ЧСВВ, продовжує вести Академію у цьому ж дусі; над одним і другим іде невтомна праця, і що це щастить, доказують такі імпрези, як „Фестиваль української пісні й танку", виставка ручних праць студентів: вишивка, різьба, кераміка, писанки й картини на українські теми, а також і два рази до року видана шкільна газетка, щоб тільки згадати недавні події цього року. В самій науці не менший успіх. У першому році наші цьогорічні абсольвенти не всі плянували продовжувати студії на університеті, тож треба було зробити щось таки дуже правильне, щоб

(Закінчення на стор. 4-ій)

ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ — НОВА ПОСТІЙНА РУБРИКА У „СВОБОДІ"

Приймаючи ініціятиву Світової Ради Дошкілля, Крайового Осередку Дошкілля та Союзу Українок Америки та йдучи на зустріч виховним потребам у нашій громаді, „Свобода" з сьогоднішнім днем започатковує нову постійну рубрику: „Дошкільне виховання". Рубрику редагує пані Олена Климишин, виховна референтка Головної Управи Союзу Українок Америки, заступниця голови Осередку Дошкілля та голова Пресової Комісії при цьому Осередку.

Джон Конналі виїхав з доручення през. Ніксона в урядовій місії до 15 держав світу

Вашингтон. — Секретар скарбниці ЗСА Джон Конналі, який був єдиним демократом в уряді през. Ніксона і зрезиґнував із свого становища 16 травня ц. р. виїхав у вівторок 6 червня ц. р. з доручення Президента в урядовій місії до 15 держав світу. Головним завданням поїздки Конналі мало б бути проведення розмов з урядами відвідуваних ним держав, передусім в економічних справах. Триватиме подорож Джона Конналі один місяць. Перед своїм виїздом Дж. Конналі відбув у понеділок 5 червня тригодинну зустріч із през. Ніксоном і головним дорадником Президента для справ національної безпеки Кіссінджером, які поінформували його про висліди своїх розмов у Москві і в інших відвіданих ними державах, як також про підписані договори з керівниками Совєтського Союзу. Про всі ці справи Конналі мав би поінформувати провідників урядів і голів держав, що їх він має відвідати під час своєї поїздки. Повернеться Конналі до ЗСА ще перед 10 липня, тобто перед демократичною конвенцією, яка має початися цього дня в Маямі Біч. В політичних колах висловлюють здогад, що не виключена можливість призначення Джона Конналі на становище віце-президента з республіканського списка. Під час своєї поїздки Конналі відвідає шість південно-американських держав, починаючи від Венесуелі і потім виїде до Азії, де відвідає Індію і Пакістан і можливо Банґладеш, як також Південний В'єтнам, де зупиниться в Сайґоні. Звідти виїде до Нової Зеляндії, Австралії і Сінґапуру і потому до Европи. Джон Конналі буде рахуватися ще й далі секретарем скарбниці, аж до затвердження Сенатом призначеного на його місце Джорджа П. Шолца.

У виборах до проводу центральної профспілки в Чіле перемогли християнські демократи

Сантіяго, Чіле. — У крайових виборах до проводу Центральної Спілки, яка об'єднує 800 000 робітників, членів різних професійних спілок, що відбулися в понеділок 5 червня ц. р. перемогла — згідно з дотеперішніми тимчасовими вислідами Християнська Демократична Партія. Представник цієї партії Ернесто Фоґель, залізничний робітник, який є кандидатом на голову Центральної Спілки, одержав 118 696 із усіх 319 500 підрахованих досі голосів. За комуністичним кандидатом, дотеперішнім президентом Центральної Спілки Луїсом Фіґероа голосувало тільки 78 074 робітників і за кандидатом Соціялістичної Партії Ролянцом Кальдероном — 73 603. Решту голосів поділили деякі дрібніші партії. Обраховують, що усіх голосуючих в цих виборах могло бути яких 450 000 робітників. Християнські демократи здобули головним чином голоси робітників, що працюють в націоналізованих чілійським урядом минулого року копальнях міді, банках, в державних нафтових і сталеварних підприємствах і навіть в газеті „Ля Насіон", що є органом уряду чілійського президента марксиста д-ра Алленде. Згідно з опінією політичних обсерваторів вислід цих виборів в організованому чілійському світі праці показує послаблення впливів теперішнього режиму д-ра Алленде, який називає себе „президентом робітників".

Америка мусить зберегти свою збройну потугу — заявив Лерд

Вашингтон. — Секретар оборони Мелвін Лерд зізнавав разом із головою шефів об'єднаних штабів адміралом Томасом Мурером весь минулий понеділок 5 червня перед Бюджетовими Комісіями обох Палат Конґресу, при чому ствердив, що підписані президентом Ніксоном договори у Москві заощадять Америці найбільше кругло 550 мільйонів долярів на протиракетні ракети. Зате він обстоював потребу видаткувати 942 мільйони на випродукування досконалішого типу підводного атомового човна „Трайдент" (Тризуб) і 445 мільйонів на досконаліший за теперішній бомбардувальник Б-52 — бомбардувальник типу Б-1. Мелвін Лерд виявив, що відколи комуністи розпочали свою велику офензиву у В'єтнамі, то кругло 400 мільйонів дол. витрачено на амуніцію, потрібну для зупинення комуністичного наступу. Видатки на В'єтнамську війну коштували Америці за Уряду Линдона Б. Джансона по кругло 22 більйони річно. Ту суму зменшено до 7 більйонів, але комуністичний наступ і продовжування комуністами В'єтнамської війни примусить Америку до збільшення коштів на ту війну на дальших 3 до 4 більйони дол. Мельвін Лерд підтримав вимогу Уряду на схвалення бюджету оборони на засадничу суму 83,400,000.00 дол. і різко критикував демократичного сенатора Джорджа МкҐоверна, кандидата на президента в найближчих осінніх виборах, за його рекомендацію — скреслити з бюджету оборони 20-30 більйонів. Лерд заявив, що тоді треба було б видати один більйон долярів на білі прапори, з якими Америка ходитиме по всіх країнах світу проголошуючи свою капітуляцію. Він заявив, що коли Америка перестане дбати за збереження своєї збройної потуги, то не матимуть ніяких шансів дальші переговори з Совєтами про обмеження збросння.

Західня Німеччина віддячується за відбудови її Пляном Маршалла

Кембридж, Месс. — Канцлер Західньої Німеччини Віллі Брандт прилетів на один день — минулий понеділок до осідку Гарвардського університету в Кембриджі, Мессачусетс, щоб взяти участь у спеціяльній церемонії з нагоди 25-річчя проголошення Пляну Маршала. 5 червня 1947 року тодішній державний секретар Джордж С. Маршал, на з'їзді абсольвентів Гарвардського університету, під час якого він дістав почесний докторат того університету проголосив нову політику супроти Західньої Европи: допомогти їй фінансово для господарського піднесення з воєнної руїни, згідно з тими плянами, що їх виготують самі окремі західньо-европерські держави. Канцлер Віллі Брандт прославляв Плян Маршала, який був застосований не тільки до переможних европейських союзників Америки, але й переможених. З вдячности за ту допомогу, що вможливила Німеччині перевести її „господарське чудо", канцлер Брандт проголосив, що Західня Німеччина признає 150 мільйонів марок, себто 47 мільйонів долярів на створення американсько-европейського Інститут студій европейських справ. Негайно після тієї церемонії канцлер Бранд відлетів назад до Німеччини. Головою того Дослідчого Комітету буде Даґлес Діллон, колишній секретар скарбу і заступник державного секретаря, приявний також на тій церемонії.

Брежнєв відвідає Америку в травні 1973

Москва. — Генеральний секретар компартії СССР Леонід Брежнєв, який зробив себе першою фігурою у керуванні совєтською закордонною політикою і таким чином відтиснув на задній плян міністра закордонних справ Андрея Громика, прибуде до Америки з офіційними відвідинами в травні наступного року. Його, голову Верховного Совєта Миколу Підгорного і прем'єра Алексєя Косиґіна запросив був президент Ніксон під час свого перебування у Москві, і термін травня 1973 буцім-то вони спільно устійнили. Не відомо, чи Брежнєв прибуде сам або тільки в товаристві Громика, як це зробив з офіційними відвідинами до Франції, де його приймали як голову держави, чи приїде тоді ціла та керівна кремлівська „тройка". У травні наступного року урядуватиме вже або переобраний Ричард Ніксон, або новий президент Америки. Тоді теж з'ясується вже справа паневвропейської конференції безпеки, до якої підготова почнеться осінню цього року. Якщо виринуть якісь трудноші щодо тієї европейської конференції безпеки та збалянсованого відкликання військ з Середущої Европи, то та нова конференція „на вершинах" у Вашингтоні зможе ті трудноші зліквідувати — повідомляють газети.

ВІДВІДИНИ ПРЕЗ. НІКСОНА В КИЄВІ В ПОВІДОМЛЕННЯХ СОВЄТСЬКОЇ ПРЕСИ

Совєтська преса українською і російською мовами, подавши свої повідомлення про приїзд президента Ричарда Ніксона, його дружини і почету до Києва 29-го травня на короткий побут там і від'їзд чергового дня, 30 травня до Тегерану, обмежилась короткими офіційними повідомленнями совєтських пресових агенцій ТАСС і РАТАУ. Про приїзд Президента до Києва агенція ТАСС в датованому в Києві 29-го травня повідомленні подавала:

Сьогодні з Москви до Києва прибули Президент США Річард М. Ніксон з дружиною, а також радянські і американські офіційні особи, які його супроводили.

В Бориспільському аеропорту, прикрашеному державними прапорами Сполучених Штатів Америки, СРСР і Української РСР, Р. Ніксона зустрічали Голова Президії Верховної Ради УРСР А. П. Ляшко, перший заступник Голови Ради Міністрів УРСР Н. Т. Кальченко, голова київського міськвиконкому В. А. Гусєв та інші офіційні особи.

На аеродромі присутні були представники трудящих Києва.

Були виконані державні гімни США, СРСР і УРСР.

Кортеж автомобілів вирушив до міста, в приділену Президентові резиденцію. Дорога, якою їхали гості, була прикрашена державними прапорами.

Київ, 29 (ТАРС). Сьогодні ввечері Президія Верховної Ради УРСР і уряд Української РСР дали в Маріїнському палаці обід на честь Президента США Річарда М. Ніксона та його дружини.

На обіді були помічник Президента в питаннях національної безпеки Генрі А. Кіссінджер, посол США в Радянському Союзі Дж. Бім, інші офіційні особи, що супроводили Президента США.

З радянської сторони присутні були члени Політбюра ЦК КПРС, перший секретар ЦК КП України В. В. Щербицький, Голова Президії Верховної Ради УРСР О. П. Ляшко, заступник Голови Президії Верховної Ради СРСР А. П. Валер, перший заступник Голови Ради Міністрів УРСР Н. Т. Кальченко та інші.

Зустріч президента Ніксона на Бориспільському летовищі в Києві 29-го травня 1972.

(Фото: «Радянська Україна», Київ)

Від імени Президії Верховної Ради і уряду Української РСР гостей привітав А. П. Ляшко. Він підкреслив, що радянські люди виявляють глибоке задоволення з того, що на переговорах досягнено конкретні результати, підписано документи, реалізація яких сприятиме поліпшенню радянсько-американських відносин, облегшенню міжнародної напружености.

У своєму короткому виступі Річард Ніксон сказав, що вперше перебуває в столиці Радянської України — Києві. Ваше місто, продовжував він, сильно потерпіло під час фашистської окупації в роках другої світової війни. Президент США відзначив героїзм радянських людей, виявлений ними при звільненні і відновленні міста.

Промови О. П. Ляшка і Р. Ніксона були зустрінуті оплесками.

Про побут президента Ні-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЯРОСЛАВ ДОБОШ, ПІСЛЯ ПОКАЯННОГО ВИСТУПУ НА ПРЕСКОНФЕРЕНЦІЇ В КИЄВІ, ЗВІЛЬНЕНИЙ І ВИДАЛЕНИЙ З СССР

„Радянська Україна", „Молодь України" та інші підсовєтські газети з 3-го червня ц. р. принесли обширне повідомлення про відбуту попереднього дня, 2-го червня, пресову конференцію в Києві, під час якої заарештований на початку цього року в Совєтському Союзі бельгійський громадянин Ярослав Добош виступив із типовими для терористичної совєтської системи самообвинуваченнями і покаяннями та обвинуваченнями проти інших, здобувши цим звільнення з ув'язнення та видалення з Совєтського Союзу. Повідомлення про виступ Добоша попереджено довшою лайкою, що її висловив, відкриваючи пресконференцію, директор Радіо-телеграфного Агентства України (РАТАУ) В. І. Горкун на „буржуазних націоналістів" ОУН-бандерівців, СУМ та взагалі на українців поза кордонами СССР. Опісля Я. Добош, згідно з повідомленням совєтської преси, мав скласти таку заяву:

„Оскільки на моє прохання мені було надано можливість виступити перед представниками преси і радянської громадськості, я бажаю зробити заяву такого змісту:

Я, Ярослав Добош, підданий Бельгії, народився в 1947 році в Західній Німеччині. Перед своїм приїздом у Радянський Союз я проживав у Бельгії, в селі Маосмехелен, Корган ст. 11 і навчався на третьому курсі факультету соціології Лювенського католицького університету.

В 1965 році я закінчив „Папську малу українську семінарію імені святого Иосафата", а в 1967 — факультет філософії „Університету Урбаніяна", проживаючи в той час в Українській великій семінарії в Ватікані. Під час навчання в згаданих мною учбових закладах я виховувався в дусі ненависті до комуністів і комуністичної ідеології.

Повернувшись в 1967 році в Бельгію, я знову потрапив у націоналістичне середовище і це було причиною, що вступив в націоналістичну організацію — „Спілку української молоді" (СУМ). Ця організація складається з молоді, котра проживає на Заході і котра є націоналістично настроєна. Її мета — боротьба проти Радянського Союзу за створення так званої „самостійної України", тобто України без комуністів і комуністичної влади. Фактично керує цією організацією ЗЧ ОУН („Закордонні частини організації українських націоналістів"). Після смерті Бандери ЗЧ ОУН очолює Ярослав Стецько.

Прикладом того, яке важливе значення ЗЧ ОУН надає діяльності „Спілки української молоді", є той факт, що один з керівників „проводу" ЗЧ ОУН Омелян Коваль — непримиренний ворог Радянського Союзу, очолює всесвітню „Спілку української молоді", тобто її Центральну управу. Омелян Коваль є одним з активніших членів „проводу" Закордонних частин організації українських націоналістів". Він також є „провідником" цієї організації по Бельгії. Коваль піклується в основному про виховання молоді в антирадянському, націоналістичному дусі, прищеплює їй думку про створення буржуазної України і в цьому напрямку організовує всю роботу СУМ. Він же також є фактично редактор журналу „Авангард". Цей журнал у кожному номері веде антирадянську пропаганду. Саме також Коваль організовує різні акції на Заході проти Радянського Союзу.

Можна навести такий приклад. Весною 1971 року, коли в місті Львові проходила Декада культури Української РСР, то він організовував акції по зриву цієї Декади. Літом теж минулого року він направив до Радянського Союзу, на Україну, мешканця Богдана Левицького, теж члена СУМу,

(Закінчення на стор. 4-ій)

Білий Дім погоджувався на кореспондента „Свободи" під час відвідин президента Ніксона в СССР, Москва відмовила

Вашингтон. Білий Дім погоджувався, щоб включити кореспондента „Свободи" до пресового корпусу, що супроводив Президента під час відвідин в Совєтському Союзі, але Кремль відмовив йому візи. Заходи в справі включення кореспондента „Свободи" до репортерів під час відвідин Президента в Совєтському Союзі робили з власної ініціятиви два головні радні УНСоюзу: діючий директор урядової агенції „Акція" на Середній Захід проф. Мирон Куропась та спеціяльний асистент сенатора Роберта Тефта, мол., проф. Тарас Шмаґала. Проф Тарас Шмаґала в цій справі інформує:

На прохання деяких наших приятелів у Білому Домі та на офіціяльне прохання сенатора Роберта Тефта, скероване до пресового секретаря Білого Дому Рона Зіґлера, Білий Дім був погодився включити члена редакції „Свободи" до пресового корпусу під час відвідин президента Ніксона в Совєтському Союзі. Коли ж з Білого Дому проголошено офіціяльний список, кореспондент „Свободи" не був включений. Проф. Т. Шмаґала особисто, в приявності сенатора Тефта, кликав бюро п. Зіґлера, довідуючись про причину виключення. Йому сказано, що Совєтський Союз відкинув подання про візу для двох апробованих Білим Домом членів пресового корпусу. Один був членом польської етнічної, а другий, очевидно, репортер „Свободи". Совєти подали за причину своєї відмови те, що в Совєтському Союзі є 200 акредитованих закордонних кореспондентів і вони вважають, що будь-який додаток „третьої країни" є зайвий. Хоча Білий Дім не вважає кореспондентів української і польської етнічної преси за кореспондентів „третьої країни", у світлі совєтського становища не було багато рекурсу. „Це справді нефортунно, що ми не могли мати члена редакції „Свободи" під час відвідин і з Білого Дому вибачились, бо вони цілком певно також вважали, що це додало б до звідомлень про відвідини Президента. Все ж таки, я вдоволений відповіддю і співпрацею, яку ми мали з Білого Дому відносно цієї справи і вважаю, що ми зробили величезний пролом для майбутніх можливостей" — подає в заключенні своєї інформації проф. Тарас Шмаґала.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issue combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Упосліджений Київ

Українці у вільному світі, як і на рідній землі, не мають жадного сумніву щодо колоніяльного становища і безпощадно, під кожним оглядом експлуатованої московським завойовником нібито „суверенної" Української Радянської Соціялістичної Республіки. Але такі сумніви могли зродитися, під впливом забріханої комуністичної пропаганди, у деяких чужинецьких колах. І якщо такі були, то останні відвідини президента Ричарда Ніксона в столиці тієї „республіки" Києві їх напевно розвіяли.

Стародавній Київ, що був столицею могутньої Київської Руси ще тоді, як Московії на світі не існувало, той Київ, що довгі століття був головним вогнищем культури в Східній Европі і головним вузлом зв'язку тієї частини Европи із Заходом, у теперішніх відвідинах американського Президента, до речі перших таких відвідинах, був тільки незначним етапом, можна сказати, нічлігом. В усіх офіційних повідомленнях, американських і совєтських, відвідини президента Ніксона в Києві, як і в Ленінграді, окреслювано як туристичні „оглядини околиць" — „сайтсіінг". А в кінцевих підсумках поїздки президента Ніксона України навіть не зараховано до „країн", кажучи, що Президент відвідав чотири країни: Австрію, Совєтський Союз, Іран і Польщу.

Колоніяльне упосліджения України та її столиці проявилось в усіх аспектах відвідин і перебування президента Ніксона в Києві. Повідомлення про ці відвідини в пресі аж ніяк не були „заголовними повідомленнями". Не було там жадної політики, і ще менше державної політики. Бориспільське летовище, що на ньому приземлився президент Ніксон з почетом, було прибране — кажуть — прапорами ЗСА, СССР і УССР. Кожному відомо, який це прапор УССР. Також відіграно гимни американський, СССР і УССР. Кожному відомо, який це гимн УССР. Президента Ніксона зустрічали й вітали в Києві перший секретар Центрального Комітету Компартії в Україні В. Щербицький, голова Верховного Совєту УССР А. Ляшко та інші ставленці московського окупаційного комуністичного режиму. І — як це виходить з пресових повідомлень — Ляшко в своєму привітанні по волі чи неволі спромігся тільки на заяву, що „совєтські люди висловлюють глибоке вдоволення тим, що на переговорах у Москві досягнено конкретні результати і підписано документи, здійснення яких сприятиме поліпшенню совєтсько - американських відносин, полегшенню міжнародної напружености".

Згодою на відвідини президента Ніксона в Києві Москва досягнула те, що вона завжди в історії робила: понизила Україну, як свою провінцію, показуючи ще й її „вдоволення" зі своєї рабської долі. Можна тільки мати надію, що президент Ніксон бачив і розумів не тільки те що для нього зааранжувала Москва, але й те, що там насправді є: безперечна приязнь українського народу до тієї заморської країни, на справедливий закон якої — згідно із заповіддю Тараса Шевченка — він ще й досі очікує. Можна сподіватися, що описуваний кореспондентами ентузіязм стотисячних мас населення упослідженої української столиці, з яким вони вітали президента Ніксона та його почет, сказав їм більше, ніж визначена в Москві трафаретність київських офіційних зустрічей і прийнять. Можна тільки сподіватись, що краса і культура стародавньої української столиці та сердечність її населення викликали в душах високих американських гостей справжнє співчуття до поневолених народу і країни та тугу, щоб могли вони відвідати їх не в обставинах колоніяльного упослідження, а „в сім'ї вільних колі". Без цього відвідини президента Ніксона в Києві були б зайвою втратою одної доби часу.

Американське правосуддя

Від серпня 1970 року Анджела Дейвіс, колишній професор філософії в Каліфорнійському університеті, звільнена з того університету за пропаґанду комунізму, стала для одних символом злочинства, для інших — жертвою расового переслідування та політичної нетерпимости. Анджелу Дейвіс арештували 13 жовтня 1970 року, і протягом 22-ох місяців відбувався над нею суд перед лавою присяжних. Її обвинувачували, що вона брала участь у змові, в якій 17-річний Йонатан Джексон перепачкував на залю розправ, де судили її чорних приятелів, три закуплені нею револьвери. У стрілянині згинули 4 особи, між ними суддя, що його чорні підсудні схопили, як закладника. Підсудна ввесь час заперечувала, начебто вона брала участь у змові, признавши, що ті револьвери закупила для охорони домівки її організації. Лава присяжних складалася з 7-ох жінок і 5-ох мужчин — самих білих. Після 13-ти годин нарад вони звільнили Анджелу Дейвіс від вини і кари, ствердивши, що існує „оправданий сумнів", чи вона дійсно винна.

Можна припускати, що на відповідь присяжних суддів „не винна" мав вплинути невірогідний моральний натиск, що його робила змобілізована в цілому світі всіма ліберальними колами громадська думка. Але той крик міг спричинити також психологічну реакцію, некорисну для Анджелі Дейвіс. Коли не сталося ні одного ні другого, то це доказ, що лава присяжних, складена з неупереджених громадян, є таки справедливою установою. Суд над Анджелою Дейвіс відбувався явно, з допущенням преси й із запрошенням на суд її совєтських протекторів. Представник прокуратури не заповів відклику, а суддя ґратулював присяжним суддям за їх вдумливість і безсторонність.

Однак, Анджела Дейвіс, хоч разплакалась з радости, залишилась вірною комуністичному думанню, комуністичній заїлості й ненависницькому підходу до вільного судівництва. Вона не визнала, що супроти неї вчинено справедливість, бо справедливістю — мовляв — було б, якби взагалі над нею не було суду. Анджела Дейвіс і її однодумці та симпатики ніколи не порівнювали американської системи судівництва з совєтською. Доктор філософії Анджела Дейвіс не здатна зрозуміти, що коли б хтось в Совєтському Союзі був власником трьох револьверів, що опинилися в руках в'язнів злочинців, то такого громадянина напевно не звільнили б від вини і кари...

ОСНОВИ ВЗАЄМОВІДНОСИН МІЖ СССР І ЗСА

ВІД РЕДАКЦІЇ: У висліді відвідин президента Ричарда М. Ніксона в Совєтському Союзі та його розмов з партійними і державними представниками підписано ряд домовлень, між ними й постанови про „Основи взаємовідносин між СССР і ЗСА", повний текст яких українською мовою передруковуємо з підсовєтської преси. В „Основах" сказано:

Союз Радянських Соціялістичних Республік і З'єднані Стейти Америки,

керуючись взятими на себе зобов'язаннями за Статутом Організації Об'єднаних Націй і прагненням зміцнити між собою відносини миру і підвести під них якнайтривкішу базу,

усвідомлюючи н е о бхідність докласти всіх зусиль для відвернення загрози війни і для створення умов, які сприятимуть послабленню напружености в світі, зміцненню загальної безпеки і міжнародному с п і вробітництву,

вважаючи, що поліпшення радянсько - американських відносин та їх взаємовигідний розвиток, у тому числі в сфері економіки, науки і культури, відповідатимуть цим цілям і сприятимуть кращому взаєморозумінню та діловому співробітництву, ні в якій мірі не порушуючи інтереси третіх країн,

усвідомлюючи, що ці цілі відображають інтереси народів обох країн,

погодилися про таке:

Перше. Вони виходитимуть із спільної переконаности в тому, що в ядерний вік не існує іншої основи для підтримання відносин між ними, крім мирного співіснування. Відмінності в ідеології та соціяльних системах СРСР і ЗСА не є перешкодою для розвитку між ними нормальних відносин, які ґрунтуються на принципах суверенітету, рівности, невтручання у внутрішні справи і взаємної вигоди.

Друге. Важливого значення СРСР і ЗСА надають відверненню виникнення ситуацій, які можуть спричинити небезпечне загострення відносин між ними. Виходячи з цього, вони робитимуть усе можливе, щоб уникати воєнних конфронтацій і запобігти виникненню ядерної війни. Вони завжди виявлятимуть стриманість у своїх взаємовідносинах і будуть готові провадити переговори і врегулювати незгоди мирними засобами. Обмін думками і переговори з нерозв'язаних питань проводитимуться в дусі взаємности, взаємного врахування позицій та взаємної вигоди.

Обидві сторони визнають, що спроби здобуття односторонніх переваг, прямо чи посередньо, за рахунок другої сторони несумісні з цими цілями. Необхідними передумовами для підтримання та зміцнення між СРСР і ЗСА відносин миру є визнання інтересів безпеки сторін, яка ґрунтується на п р и нципі рівности, і відмова від застосування сили або погрози її застосування.

Третє. На Радянському Союзі і З'єднаних Стейтах лежить особливий обов'язок, як і на інших країнах — постійних членах Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, робити все від них залежне, щоб не виникало конфліктів або ситуацій, здатних посилити міжнародну напруженість. Відповідно до цього вони сприятимуть тому, щоб усі країни жили в умовах миру і безпеки, не зазнаючи втручання іззовні в їх внутрішні справи.

Четверте. СРСР і ЗСА мають намір розширювати договірно - правову базу своїх взаємовідносин і докладати необхідних зусиль до того, щоб укладені між ними двосторонні угоди, а також багатосторонні договори й угоди, учасниками яких вони є, неухильно втілювалися в життя.

П'яте. СРСР і ЗСА підтверджують свою готовість підтримувати практику обмінів думками з проблем, які їх цікавлять, і, коли в цьому виникає необхідність, здійснювати обміни думками на найвищому рівні, в тому числі шляхом проведення зустрічей між керівними діячами обох країн.

Обидва Уряди вітають розвиток продуктивних контактів між представниками законодавчих органів двох країн і сприятимуть їх розширенню.

Шосте. Сторони продовжуватимуть зусилля з метою обмеження озброєнь як на двосторонній, так і багатосторонній основі. Вони докладатимуть особливих зусиль для обмеження стратегічних озброєнь. У тих випадках, коли це стає можливим, вони укладатимуть конкретні угоди, спрямовані на досягнення цих цілей.

Кінцевим завданням своїх зусиль СРСР і ЗСА вважають розв'язання проблеми загального і повного роззброєння та забезпечення ефективної системи міжнародної безпеки відповідно до цілей і принципів Організації Об'єднаних Націй.

Сьоме. СРСР і ЗСА розглядають торговельно - економічні зв'язки як важливий і необхідний елемент двосторонніх відносин і активно сприятимуть зростанню таких зв'язків. Вони сприятимуть співробітництву між відповідними організаціями і підприємствами обох країн та укладенню відповідних угод і контрактів, у тому числі довгореченцевих.

Обидві країни сприятимуть поліпшенню морського і повітряного сполучення між ними.

Восьме. Сторони вважають актуальним і корисним розвивати між собою контакти та співробітництво в науково - технічній галузі. У відповідних випадках СРСР і ЗСА укладатимуть належні угоди з питань конкретного співробітництва в цій галузі.

Дев'яте. Сторони підтверджують свій намір поглиблювати зв'язки між собою в галузі культури і розширювати можливості повнішого ознайомлення один одного із своїми культурними цінностями. Вони сприятимуть поліпшенню умов для культурних обмінів і туризму.

Десяте. СРСР і ЗСА прагнутимуть до того, щоб зв'язки і співробітництво між ними в усіх перелічених вище галузях і в будь - яких інших галузях, що становлять для них взаємний інтерес будувалися на міцній і довгочасній основі. З метою надання цим зусиллям постійного характеру сторони створять в усіх галузях, де це доцільно, спільні комісії або інші спільні органи.

Одинадцяте. СРСР і ЗСА не претендують самі і не визнають будь - чиїх претензій на будь - які особливі права або переваги у світових справах. Вони визнають суверенну рівність усіх держав.

Розвиток радянсько - американських відносин не спрямований проти третіх країн та їх інтересів.

Дванадцяте. Основні принципи, викладені в цьому документі, не зачіпають раніше взятих на себе СРСР і ЗСА зобов'язань щодо інших держав.

Москва, 29-го травня 1972 року

За Союз Радянських Соціялістичних Республік
Л. БРЕЖНЄВ
Генеральний секретар
ЦК КПРС

За З'єднані Стейти Америки
РИЧАРД НІКСОН
Президент З'єднаних Стейтів Америки

ХОЛОДНА ВЕСНА У ПАРИЖІ

Париж. — Весна цього року випала в Парижі винятково холодна, але тому, що тут властиво не буває зими, природа дотримується календаря і в квітні відцвіли овочеві дерева, а в травні — каштани. Однак, політичне життя не зупинялося. Майже тиждень переживав Париж візиту королеви Єлисавети II, з гордістю підкреслюючи, що це рідкий випадок, щоб суверен Великобританії відвідував за свого королювання двічі ту саму країну. Єлисавета II зробила Франції окрему честь, як свого часу Вікторія, а опісля Юрій V. Та честь честю, а для політичних обсерваторів не було сумніву, що королева цим разом приїхала саме напередодні візити през. Ніксона в Москві, щоб надати окремого значення приступленню Великобританії до Спільного Господарського Ринку Европи.

Як і минулим разом, парижани вітали не лише королеву Великобританії, але й елегантну жінку, матір дорослих дітей, дружину. Всі подивляли її витримку, її натренованість, вміння триматися, і коментарі на цю тему продовжуються у пресі й радіо з подивом і стриманою теплотою, бож заприсяжені республіканці, якими себе люблять уявляти французи, не можуть впадати в ентузіязм перед коронованою головою, якої не можна критикувати.

Ось ці відвідини й були єдиним теплим променем за всю весну. Інакше всі турбуються зростом безробіття, хоч ріст його і сповільнився. Півмільйона безробітних це для Франції не катастрофа, але від часу війни такого числа не було. Весна дає відчути зріст цін на поодинокі харчові продукти, зокрема ярину й овочі, тим більше, що холод затягає нормальну зміну сезонової продукції. А взагалі ціни ростуть, і ця проблема стала головним бойовим конем усієї опозиції, зокрема ж синдикатів. Тут і там спалахують страйки: то літаки не відлітають, то пошта недомагає, то електрику виключають. На 7 червня прокомуністичний синдикат (СЖТ) заповів одноденний страйк, домагаючись підвищення мінімальної платні та введення права на емеритуру в 60 років.

Уряд намагається дати собі раду, і недавно схвалено поважні привілеї для дрібних комерсантів, право на емеритуру в 60 років, коли людина захворіла тощо. Очевидно, це не задовольняє опозиції, і вона висунула новий закид: чим же уряд буде оплачувати ці нові соціяльні зобов'язання?

Уряд ще не вийшов із клопотів, які сталися минулого року: скандали фінансового порядку, зв'язані з деякими діячами п а р л яментарної більшости, в тому числі й неприємна справа оподаткування самого прем'єра. Уряд витягнув висновки запізно, що очевидно тільки відновило атаки на цю більшість. Атаки тим сильніші, що опозиція ніяк не може зговоритися між собою: і хотілося б створити спільний фронт лівиці, і з комуністами годі договоритися, а навіть незручно договорюватися, бож що скаже маса виборців, яка таки в'яже всіх комуністів в одне, й тому їм не вірить.

А питання і більшости, і опозиції чим далі, тим актуальніше, бож чергового року відбудуться великі вибори. У рамах цієї перспективи кабінет міністрів уповноважив прем'єра поставити питання довір'я у парляменті. Він його й поставив і — розуміється — виграв, діставши 368 голосів „за". Проти було 96, стримались 6. 1970-го року відношення голосів було 382 і 89, 1969 — 369 і 85. Вислід отже — нормальний.

Що це значить? Це значить, що прем'єр залишається лідером урядової більшости, і він поведе до виборів ґоллістів усіх відтінків. Це голосування з 24 травня і було рішальним початком виборчої кампанії. Шабан-Дельмас виграв. Більшість затвердила його діло за останні три роки і прийняла його програму як програму виборчої кампанії. Одночасно це означає, що опозиція визначила лінії боротьби.

Опозиція покищо задовольняється сарказмом: мовляв — прем'єр отримав довір'я від асамблеї, яка кінчає свій мандат, а таке довір'я багато не важить. Важить майбутнє, про яке рішатиме

(Закінчення на стор. 3-ій)

ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

Редаґує Олена Климишин

ВІД СВІТОВОЇ РАДИ ДОШКІЛЛЯ

З радістю прийняли ми вістку про те, що у відповідь на звернення Централі Союзу Українок Америки і крайового Осередку Дошкілля ЗСА Редакція „Свободи" погодилася відступити на своїх сторінках постійне місце для тематики дошкільного виховання.

Досі були лише два журнали, які систематично вміщували цю тематику, це — „Наше Життя", орган СУА та „Рідна Школа", бюлетень Шкільної Ради УККА. Обидва журнали, як органи спеціяльного призначення, обмежені певним кругом читачів, перший — матерями, другий — у ч и т ельством. Рядки у „Свободі", найбільшому українському щоденнику, обіцяють зв'язок з українським громадянством, підтримки якого сучасне українське дошкілля дуже потребує. Це дошкілля, започатковане і ведене українськими жіночими організаціями, ще недавно стало входити в загрозливу стадію занепаду, але в останньому десятиріччі воно одержало свіжу підтримку молодих батьків середущого й наймолодшого покоління. З участю цих вихованих, а часом і народжених вже поза Україною матерів почали відживати українські садки й світлички в ЗСА. Це відрадне суспільне явище, бо тут ідеться про долю важливої ділянки нашої освіти, підвалини у к р а ї н ознавчого шкільництва, без якої воно не зможе існувати.

Одначе, ці молоді батьки висувають великі вимоги. Бажаючи зрівняти українське дошкілля з американським, вони ставлять рівень дошкільних установ як передумову своєї участи в них. Щоб заспокоїти ці вимоги, потрібно великих педагогічних і фінансових ресурсів, які повинна дати українська громада.

Вимогою часу є підтримка зусиль українських жіночих організацій і запалу молодого жіноцтва, прихильна оцінка його ініціятиви в заходах піднесення рівня українського дошкільного виховання. Українська преса як сполучник між батьками, громадою і організаціями, може відіграти тут важливу ролю.

За Світову Раду Дошкілля
Ірина Пеленська
голова

З постанов Крайового Осередку Дошкілля (Дошкільні Дні)

Колюмна ця редаґується Пресовою Комісією Крайового Осередку Дошкілля ЗСА і тому треба сказати дещо про цей Осередок, його завдання та діяльність, які знайшли відбитку в нарадах і постановах Українських Дошкільних Днів, що відбулися 22-24 жовтня минулого року в Філядельфії.

Осередок Дошкілля ЗСА це — крайова організація, завданням якої є координація у дошкільній ділянці всіх українських жіночих організацій, що займаються дошкільним вихованням. Осередок цей покликано до життя на X Конґресі УККА. При Осередку Дошкілля діють Комісії: Програмова, Посібників і Пресова. На Других Загальних Зборах, що відбулися при нагоді Дошкільних Днів (24 жовтня 1971 р.), схвалено створити Секцію Учительок і Діячів Дошкілля (СУДД) при Осередку Дошкілля, як зав'язок майбутньої організації учителів дошкілля, що підлягає інспекторатові дошкілля при Шкільній раді УККА. Якщо йдеться про постанови Дошкільних Днів, то вони підкреслили вагу дошкільного виховання, що є основою релігійно - національного виховання української дитини, як також ствердили вклад, що його зробили в тому українські жіночі організації в ЗСА та закликали українські жіночі організації ЗСА посилити акцію організації дитячих світличок, основної клітини української виховної системи. Закликали батьків і вчителів у виховній праці користуватися виданнями ОПЛДМ, виданнями Шкільної Ради УККА, Ф-ми „Освіта", як також Відділів СУА.

Для ясної побудови української дошкільної системи, для гармонійної співпраці різних дошкільних чинників прийнято розподіл функцій і компетенцій у ділянці дошкілля.

1. Організація — спонзорам — ведення організаційних і а д м і н істраційних справ.

2. Осередкові Дошкілля з Секцією Учителів і Діячів Дошкілля — педагогічно-методичні справи.

3. Шкільній Раді УККА — педагогічну контролю-інспекторат.

Підкреслено важливість підтримки всього громадянства для успішного розвитку українського дошкілля зверненням до нашого Духовенства, Організацій і цілої Громади сприяти заходам для поширення мережі дошкільних установ, даючи їм потрібну фінансову базу. З цією метою п р о г олошено Фонд Розбудови Українського Дошкілля з мінімальною сумою 20.000 долярів. Ініціятиву в його переведенні залишено за організаціями, що входять у склад Осередку Дошкілля ЗСА. Всі інші Організації і Установи проситься підтримати цей почин.

Виховну дію можна вести тільки при гармонійній співпраці українських громадських і виховних чинників, тому постанови пригадують потребу створення при місцевих Відділах УККА Виховних Рад, що схвалено ще X Конґресом УККА.

Петро Ісаїв

ТАКИ ТОЙ КАПНІСТ

(2)

б) Дочка Василя, вже згадана Софія Скалон, написала у своїх спогадах про батька так: „Мій батько пристрасно любив свою батьківщину і готов був жертвувати всім, що мав, для добра Малоросії; при найменшому гніті чи несправедливості начальників летів він до Петербурґу, кидав родину, робив борги . . . і . . . вертався переможцем". „Взагалі він брав живу участь у всьому, що стосувалося до Малоросії, і немов би терпів разом з нею . . . Його завітним бажанням було п р и в е рнути колишнє добро й багатство Малоросії, оживити народ, що пам'ятав ще свою свободу, але що його гнітили й переслідували несправедливістю земської поліції того часу". (Цит. праця, ст. 71).

в) На початку 1780-их років (після 1783 р.) Василь Капніст написав свою відому „Оду на рабство", в якій „яскраво переплітаються два мотиви: протест проти політичного поневолення України і протест патріота-народолюбця проти нового ярма, покладеного . . . на українські народні маси" — кріпаччини. Та ода „пролунала могутнім і гнівним протестом молодого українського громадянина проти російської централістичної політики на Україні". (Ол. Оглоблин, цит. праця, стор. 60 і 61).

г) На початку 1788 року, в розпалі війни Росії з Туреччиною і Швецією, Василь Капніст виготовив проєкт відновлення козацьких полків в Україні і подав його цариці Катерині II. Правда, формально проєкт мав мету допомогти в обороні Росії і України проти Туреччини, але, з другого боку, це був проєкт привернення частини автономії України, хоч і з деякими змінами. Як знаємо, цей проєкт відкинено. Логічним було б думати, що В. Капніст, не змігши довести до привернення бодай частини автономії України леґальним способом, приєднався до гурту людей, які думали про революційні засоби для досягнення цієї мети.

ґ) Льояльність Василя до Росії, виявлена в його листах із часу, близького до тієї поїздки до Прусії, могла бути тільки виявом його обережности, щоб нічим не збудити до себе підозріння. З другого ж боку знаємо, що листів і інших документів з архіву Василя Капніста за даний час чомусь не видруковано. Проф. О. Оглоблин, відомий знавець тієї доби, під час дискусії про ту місію до Прусії після доповіді, яку він виголосив на Семінарі Українських С т у д і й при Гарвардському університеті 17 лютого ц. р., відмітив, що документи з Капністово г о архіву, які о п у б л ікував большевицький учений Бабкін, репрезентують тільки частину документів, що збереглася. Щобільше, в документах, видрукованих Бабкіним, є проґалина якраз у часі між місяцями лютим і серпнем 1791 року. Проф. О. Оглоблин зазначив, що та проґалина може бути чимсь більшим, як тільки припадковою, супроти того, що місія Капніста відбулася в квітні того року. (Подаю це за протоколом зібрання того Семінару, вміщеним у „Harvard Ukrainian Studies Newsletter", ч. 7, березень 1972, циклост. видання).

А льояльність Василя Капніста до Росії з дальшого часу, зокрема 1812 року, могла бути вислідом його звороту до угодового напрямку, до угодової групи людей, реалістів, після того, як місія до Прусії переконала його, що допомоги з закордону не можна сподіватися, а власні сили були заслабі для такої частину документів, що збемети, і після того, як закінчилася турецька війна і зовсім змінилася зовнішня політична ситуація. Щодо цього проф. Ол. Оглоблин відмітив: „Капніст ні в 1811-12 роках, ні пізніше не зміняв своїх національних і громадських переконань. Змінилась історична доба, змінилася міжнародна ситуація, змінилось і ставлення провідних українських кіл до проблеми політичної орієнтації України". (О. Оглоблин, „Люди старої України", Мюнхен, 1959, стор. 103).

З думок, що їх висловили Василь та Микола Капністи з приводу походу Наполеона на Росію 1812 року, і що їх переповіла Софія Скалон у своїх споминах, м о ж е м о тільки зробити висновок, що Василь у зміненій політичній ситуації звернувся вбік громадської праці і культурного піднесення України в рамках Російської імперії, тобто що з м і н илося його ставлення до політичної орієнтації України, а ставлення иколи до тієї проблеми не змінилося. Це все.

д) І ще один арґумент

Таким чином ніщо не супротивиться, щоб прийняти, що тим емісаром був таки Василь Капніст, тим більше, що тільки до нього відносяться обидва ідентифікуючі моменти, згадані у звіті пруського міністра, а саме титул надвірного радника й урядування в фабриках. Тим то куди певніше й куди більш науково прийняти, що тим емісаром був таки Василь.
промовляє за Василем як емісаром до Прусії. В січні 1785 р. обрано Василя Капніста на київського губерніяльного маршала шляхетства, значить українська шляхта тим вибором висловила своє довір'я до нього. В звіті пруського міністра відзначено заяву К а п н і ста, що „його послали жителі того краю". Хоч Василь закінчив свій уряд згаданого маршала 1788 року, можна думати, що ті жителі послали закордон людину, до якої виявили своє довір'я вже раніше. А й сам Василь мав основу уважати себе за репрезентанта українського шляхетства.

(Далі буде).

ВІДВІДИНИ ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА В КИЄВІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

кеона в Києві агенція РАТАУ інформувала:

Покладення вінка на могилу Невідомого Солдата

Президент США Річард М. Ніксон вшанував пам'ять радянських воїнів, які віддали життя у боротьбі проти гітлерівського фашизму. 30 травня він відвідав парк Вічної слави, де знаходиться могила Невідомого солдата.

Разом з ним сюди прибули Голова Президії Верховної Ради УРСР О. П. Ляшко, заступник Голови Президії Верховної Ради СРСР А. П. Вадер, перший заступник Голови Президії Верховної Ради УРСР С. Стеценко, заступник Голови Ради Міністрів УРСР П. Т. Тронько, міністри УРСР І. Х. Головченко, Г. Г. Шевель, перший заступник міністра закордонних справ СРСР В. В. Кузнецов, посол СРСР у США А. Ф. Добринін, командуючий військами Червонопрапорного Київського військового округу генерал-полковник Г. І. Салманов, голова Київського міськвиконкому В. О. Гусєв, а також американські офіційні особи, які супроводили Президента США.

На площі перед могилою була вишикувана почесна варта.

Звучить траурна мелодія. Р. Ніксон покладає вінок на могилу Невідомого солдата.

Хвилиною мовчання присутні вшанували пам'ять полеглих воїнів.

Траурну мелодію змінюють звуки державних гімнів США, СРСР, УРСР.

Повз могилу Невідомого солдата урочистим маршем проходять військові підрозділи,

Відвідини Софійського музею-заповідника

Того ж дня Президент США Річард М. Ніксон з дружиною і особи, що їх супроводили, ознайомилися з унікальним комплексом архітектурних пам'яток XI - XVIII століть на території Софійського музею-заповідника.

Разом з ними були Голова Президії Верховної Ради УРСР О. П. Ляшко, заступник Голови Президії Верховної Ради СРСР А. П. Вадер, заступник Голови Ради Міністрів УРСР П. Т. Тронько, міністр закордонних справ УРСР Г. Г. Шевель, Голова Держбуду УРСР М. И. Бурка, голова Київського міськвиконкому В. О. Гусєв.

Від'їзд Президента США

Учора, 30 травня, з Києва в Тегеран відбув Президент США Річард М. Ніксон.

Разом з Р. М. Ніксоном і його дружиною відбули помічник Президента з питань національної безпеки Генрі А. Кіссінджер та інші американські офіційні особи.

У Бориспільському аеропорту, прикрашеному державними прапорами США, СРСР і УРСР, Президента США проводжали Голова Президії Верховної Ради УРСР О. П. Ляшко, заступник Голови Президії Верховної Ради СРСР А. П. Вадер, перший заступник Голови Президії Верховної Ради УРСР С. О. Стеценко, перший заступник Голови Ради Міністрів УРСР Н. Т. Кальченко, заступники Голови Ради Міністрів УРСР О. О. Бурмистров, П. Т. Тронько, Г. І. Шевчук, секретар Президії Верховної Ради УРСР Я. Я. Колотуха, міністри УРСР І.Х. Головченко, Ю. М. Даденков, Ю. Н. Єльченко, П. Л. Погребняк, А. А. Сєнников, Г. З. Сінченко, В. Г. Старунський, О. Ф. Федоров, Г. Г. Шевель, перший заступник міністра закордонних справ СРСР В. В. Кузнецов, посол СРСР у США А. Ф. Добринін, командуючий військами Червонопрапорного Київського військового округу генерал-полковник Г. І. Салманов, керуючий справами Ради Міністрів УРСР К. П. Бойко, президент АН УРСР Б. Є. Патон, голова президії Українського товариства дружби і культурного зв'язку із зарубіжними країнами В. М. Дмитрук, голова Київського міськвиконкому В. О. Гусєв та інші офіційні особи.

В аеропорту були присутні представники громадськості міста Києва, радянські на іноземні журналісти.

Президент і пані Ніксон біля Софійського Собору в Києві 29-го травня 1972.

(Фото: *The Time-Union*, Рочестер, Н.И.).

Того ж дня у Москву відбули заступник Голови Президії Верховної Ради СРСР А. П. Вадер, перший заступник міністра закордонних справ СРСР В. В. Кузнецов, посол СРСР у США А. Ф. Добринін, а також посол США в Радянському Союзі Джекоб Д. Бім" — кінчає своє повідомлення агенція РАТАУ.

НОВОВИНАЙДЕНА МАШИНА ДЛЯ АНАЛІЗИ людського голосу і виявлення, чи людина каже правду, чи неправду — викликала суперечки між фахівцями на тій підставі, що нею можна записувати голос тоді, коли людина про це нічого не знає. Попередні такі „викривачі неправди" реєстрували людські почуття, хвилювання тощо з допомогою безпосереднього доторку до людського тіла, а для нової машини вже й цього не потрібно.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

ЕВРОПЕЙСЬКІ ПРОДУЦЕНТИ СИРІВ СТУРБОВАНІ розпорядком президента Ніксона, який значно обмежив імпорт дешевих сирів із Швайцарії, Данії, Норвегії, Німеччини й Польщі, пішовши назустріч американському хліборобству.

НА ПРОЩАЛЬНОМУ БЕНКЕТІ У МОСКВІ в честь президента Ніксона музика грала американські марші й пісні, а на бенкеті в мериканській амбасаді грав американський пііаніст Клайбирн, який свого часу дістав був у Москві першу нагороду на музичному конкурсі.

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

сл. п.

МИХАЙЛА ОСТАПА МАЛЮКА

ПОРУЧНИКА КАРПАТСЬКОЇ СІЧІ

ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ

будуть відправлені

ПАНАХИДИ

в неділю, 11-го червня 1972 року

о 4-ій годині по полудні

в Церкві СВ. ВОЛОДИМИРА у ПІТСБУРҐУ, де Покійний помер;

на УКР. ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ у САВТ БАВНД БРУКУ, Н. Дж., де Покійний похований;

в ЦЕРКВІ в УЖГОРОДІ, Карпатська Україна, де живе Родина Покійного.

Горем прибита —

Пітсбурґ, Па. дружина АННА МАЛЮК

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність після кількалітньої тяжкої недуги наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і БРАТ

бл. п.

ІВАН ЗАДОРОЖНИЙ

Абсольвент Богословської Академії у Львові, професор музики в Колеґії св. Василія в Стемфорді, диригент хорів „Думка", „Прометей" і Капелі Бандуристів.

В час тяжкої недуги нашого Найдорожчого Мужа і Батька, ми зазнали стільки прихильности і доброти серця із ріжних сторін нашого суспільства, що ми не в силі висловити наші почуття вдячности до Всіх, що в ім'я християнської любови близького приходили нам з допомогою і розрадою в тих дуже тяжких хвилинах нашого горя.

Ми хотіли б висловити нашу найсердечнішу подяку Їх Блаженству Верховному Архиєпископові Кир Йосифові, що зволив в час свойого побуту в Америці відвідати Хворого. Сердечну подяку складаємо Високопреосвященному Митрополитові Кир Амврозієві за відвідини Хворого у шпиталі в Ню Йорку і за допомогу. Наша вдячність Преосв. Кир Йосифові Шмондюкові, Єпископові Стемфордському за велику прихильність до Покійного і часте відвідування Його в час недуги. Преосв. Владиці Кир Іванові Стахові зокрема сердечно дякуємо за його все благородне серце у відношенню до Покійного та участь в похоронних обрядах.

Щиро дякуємо Впр. Отцю Шамб. П. Скрінковському за постійну опіку над Покійним в час недуги і за всі труди пов'язані з влаштуванням похоронів, Впр. Отцю Прелатові Манастирському, Впр. Отцю Канцлерові Москові, о. дек. Федорчукові, о. шамб. С. Хрепті, щиро дякуємо за часті відвідини Покійного в дома і шпиталі та участь в похоронах.

Впр. о. Д-рові В. Гавлічеві, ЧСВВ, пароховi церкви св. Юра в Ню Йорку щиро дякуємо за участь в похоронах та прощальну проповідь в час похоронів. Дякуємо щиро всім іншим Впр. і Всеч. Отцям, що брали участь в Панахидах чи св. Літургії. Студентам Духовної Семінарії в Стемфорді дякуємо за участь і спів в каплиці в Стемфорді й участь в похоронах. Дорогим Членам хору „Думка" дуже дякуємо за участь у Богослуженнях і звеличання похоронних обрядів гарним співом.

Всім Приятелям Покійного, що в час недуги займались збіркою фондів на лікування; хорові „Думка" та її диригентові проф. Беринкові, хорові „Прометей" і катедральному хорові, зокрема, за влаштування поминків у сороковий день смерти, хорові „Дніпро" в. Клівленді, хорові в Чикаго, Союзові Українок в Гартфорді і всім Приятелям нашого Дорогого Покійного, яких ми могли переочити, Всім Вам щире Спасибі за всі старання ратувати Його здоров'я.

Всім Товаришам Богословської Академії, які робили все, що в їх силі, щоб ратувати свойого Товариша, потішали Його і нас в родині, окреме щире Спасибі.

Дякуємо зокрема за жертви на Служби Божі та пожертви на добродійні цілі з цієї нагоди. Нехай Добрий Господь, який знає всі Ваші старання, посвяту і жертви, Всім Вам винагородить, бо ми не в силі віддячитись і подякувати Всім зокрема, але в наших серцях для Вас Всіх збережеться щире почуття вдячности.

Похоронному заведенні Ґалаґара в Стемфорді і Петра Яреми в Ню Йорку дякуємо за солідне виконання всіх чинностей пов'язаних із похоронами.

За вияв любови, пошани і прив'язання до нашого Дорогого Покійника, віддання Йому останньої прислуги і поміч і розраду нам, що залишились в безмежному болю, нехай Господь Вам всім винагородить і всіх Вас благословить.

В глибокому смутку:

МАРІЯ — дружина
МИХАЙЛО, ХРИСТИНА, ЮРКО — діти
БОГДАН і МИРОСЛАВ з Родинами — брати
Дальша і ближча Родина

В ЧОТИРНАДЦЯТУ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Невіджалуваної
ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБУНІ

бл. п.

ЛІДІЇ ПОСТОЛЮК

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в понеділок, 12 червня 1972 р.

о годині 7-ій рано
в Українській Католицькій Церкві
св. Івана Хрестителя
в НЮАРКУ, Н. Дж.

Про молитви просять:
муж — ПЕТРО
доня — ІРЕНА з мужем ЮРІЄМ ПОТОЧНЯКОМ
і дітьми: АНТОНІЄМ і ЛІДОЮ

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

В ПАМ'ЯТЬ НАШОЇ НАЙДОРОЖЧОЇ МАМИ

бл. п.

НАДІЇ КУДРИК

відбудеться

в неділю, 11-го червня 1972 року

о год. 2:30 по полудні на цвинтарі

Мавт Говп в Гейстінґс, Н. Й.

До участи запрошує Приятелів і Знайомих на цю жалібну урочистість

муж ОСИП
і син ОЛЕСЬ

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність дня 8-го травня 1972 р. наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

сл. п.

Проф. ІВАН ВИНАР

був. директор дівочої гімназії Р.Ш. фундації І. Кокорудзів у Львові.

Цією дорогою складаємо найсердечнішу подяку:

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШОМУ ВЛАДИЦІ КИР ІВАНОВІ БУЧКОВІ за молитви і Благословення в час недуги; ВПРЕП. О. ПРОФ. Д-РУ І. НАЗАРКОВІ за відвідини Покійного в його домі, молитви і Служби Божі за спокій душі Померщого; ВПРЕП. О. ТАРАСОВІ ДУРБАКОВІ, пароховi церкви Св. Духа в Акроні за відвідини Хворого в шпиталі і дома та за відправлення Панахиди, всіх похоронних обрядів і співчутливу прощальну промову в церкві; ВПРЕП. О. ЯРОСЛАВОВІ СІРКОВІ, пароховi церкви св. Йосафата у Пармі та О. СОВІТНИКОВІ АНТОНІЄВІ ТИМКОВУ за відслуження Панахиди і похоронних відправ. Щира подяка ХОРОВІ „ДНІПРО" під орудою ПРОФ. ЄВГЕНА САДОВСЬКОГО за звеличення Панахид хоровими співами пам'яти Покійного. Побратимам по зброї, членам ОбВУА дякуємо за почесні стійки біля домовини під час Панахид і біля могили.

Велика подяка п. ІНЖ. М. ХРОНОВЯТОВІ за щире прощальне слово під час Панахиди від Об'єднання б. Вояків Українців в Америці; п. ПРОФ. М. ЖДАНОВІ за зворушливе прощальне слово від Краєвої Учительської Громади у Львові і тутешньої, п. ПРОФ. Ю. ЯРЕМКЕВИЧЕВІ за слово від УДК і признання Покійному великих заслуг в обороні нашої молоді за німецької окупації. Окрему подяку складаємо Пані С. БАЛАГУТРАК, був. учениці дівочої гімназії Кокорудзів у Львові за зворушливе прощання свого Директора гімназії; п. РАДН. С. НЕБЕШОВІ за передання співчуття Родині від Комітету 50-річчя формації Січових Стрільців і Д-РОВІ І. ГУРКОВІ за зворушливе передання прапору ОбВУА старшому синові Покійного, щиро дякуємо. Сердечно дякуємо п. Д-Р ОЛЕКСАНДРІ ОЛІЙНИК за її співчутливість і щирі поради в часі недуги Покійного.

ПАНСТВУ ЯРОСЛАВІ і МГР. МИКОЛІ ШХУРКАМ наша сердечна подяка за їх співчутливу допомогу в часі нашого побуту в Клівленді. Велика подяка пані ФЕДУН за грудку рідної землі з могили Т. Шевченка в Каневі, яку вложено до домовини Покійного.

З цілого серця дякуємо Родині, Приятелям, Знайомим і всім Присутнім на Панахидах і похоронах. Дякуємо за датки на Служби Божі, наукові й інші добродійні цілі. Сердечна подяка за гарні квіти, якими Ви вистелили останню дорогу Покійному і прикрасили Його домовину і могилу. Всім, хто зложив усні, письмові і теґрафічні вислови співчуття і Всім, хто причинився до звеличання пам'яти нашого Дорогого Померлого — найщиріше дякуємо.

Дякуємо також ДИР. М. КОЛОДІЄВІ, власникові Похоронного Заведення за співчутливість і взірцеве переведення похоронів.

Хай Всевишній нагородить Вас своїми ласками.

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями та Знайомими,
що 1-го червня 1972 р. упокоївся в Бозі
по короткій та тяжкій недузі

бл. п.

АНТІН БАРАН

народжений 1899 р. в с. Золотниках в Зах. Україні.
Приїхав до Америки малим хлопцем та жив цілий час в Ню Йорку.

ПАНАХИДА — в середу, 7-го червня 1972 р. о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні П. Яреми.

ПОХОРОН в четвер, 8-го червня 1972 р. о год. 9-ій рано з цього ж похоронного заведення до Української Православної Церкви Всіх Святих при Схід 11-ій вул. в Ню Йорку, а опісля Тлінні Останки Покійного спочинуть на цвинтарі Оливна Гора біля дружини Євдокії.

Горем прибиті:
НАДЯ ГОРОДЕЦЬКА — похресниця з родиною
ІВАН ПРИГОДА — кузин з родиною
НАТАЛІЯ ПРИГОДА — кузинка
МИРОН і ЙОСИФ КУШНІРІ — кузини
ЙОСИФ ГАВРИШ — кузин

Хай Американська Земля буде Йому легкою!

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ

бл. п. Евстахія Беґея

БРАТА ВПАНІ ІВАННИ КОЦЬ
СКЛАДАЄМО 20.00 ДОЛ.
НА ФОНД УКРАЇНСЬКОГО ВЕТЕРАНА
(СУСПІЛЬНА СЛУЖБА КОМБАТАНТІВ)
ІВАН і МАРІЯ КЕДРИН-РУДНИЦЬКІ

В невимовнім смутку ділимося з Рідними, Приятелями і Знайомими сумною і болючою вісткою, яка надійшла з України, що 30-го квітня 1972 року відійшла у Вічність

наша Найдорожча і Незабутня МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

ОЛЬГА САМІЙЛЕНКО з роду ТАРАСЕНКО

В сороковий день смерти ПАНАХИДА відправиться в суботу, 10 ЧЕРВНЯ 1972 р. о 11-ій год. ранку в Українській Православній Церкві св. Михаїла при 237 Maple Avenue, Uniondale, Hempstead, L.I., N.Y.

Горем прибиті:
сини: ІВАН з дружиною ДІНОЮ
ВАСИЛЬ з дружиною ВІРОЮ і донькою ОЛЬГОЮ
внук — ОЛЕГ з дружиною ХРИСТИНОЮ
правнук — АЛЕКСАНДЕР
шваґер — СТЕПАН з Родиною
Дальша Рідня в Україні і поселенні

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 3-го червня 1972 р. несподівано упокоївся в Бозі наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДО

бл. п.

ОЛЕКСАНДЕР СОБКІВ

нар. в Дрогобичі, 14-го квітня 1906 р.

ПАНАХИДА — у вівторок, 6-го червня 1972 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Нюарку, Н. Дж.

ПОХОРОН — в середу, 7-го червня 1972 р. о год. 9-ій рано з того ж похоронного заведення до церкви св. Івана Хрестителя, а опісля на місцевий цвинтар.

В глибокому смутку:

дружина — ЮЛІЯ
донька — ЯРОСЛАВА ЛЮТАК
зять — СТЕФАН ЛЮТАК
внуки — РОМАН і ЮРІЙ
та ближча і дальша Родина в Польщі й Україні

ЯРОСЛАВ ДОБОШ, ПІСЛЯ ПОКАЯННОГО ВИСТУПУ НА ПРЕСКОНФЕРЕНЦІЇ В КИЄВІ, ЗВІЛЬНЕНИЙ І ВИДАЛЕНИЙ З СССР

(Закінчення зі стор. 1-ої)

з таким подібним завданням ,як і мене вислав.

Одним словом, Коваль, як один з „провідників" ЗЧ ОУН, всю свою діяльність спрямовує проти Радянського Союзу.

Восени минулого року, як активного діяча „Спілки української молоді", мене обрали головою крайової управи цієї організації в Бельгії. Всесвітня „Спілка української молоді" видає журнал, як я вже казав, „Авангард". Я входжу також в редакційний гурток цього журналу.

Знаючи мене, як одного з активних членів, а також діячів „Спілки української молоді", та про моє вороже ставлення до комунізму, до комуністичної ідеології і взагалі до комуністичної системи, Коваль в листопаді 1971 року запропонував мені виконати завдання ЗЧ ОУН, тут на Україні, на що я погодився.

Це завдання полягало в тому, щоб в містах Києві і Львові по паролях, дотримуючись конспірації, зустрітися з Іваном Світличним, Зіновією Франко, Анною Коцуровою, Леонідом Селезненком та Стефанією Гулик і від них одержати політичну та іншу інформацію з метою використання її проти Радянського Союзу на Заході. А також я мав передати деяким з них гроші.

Названі особи, як я зрозумів в розмові з Ковалем, йому добре відомі, як люди, котрі проводять антирадянську діяльність в Українській Радянській Соціалістичній Республіці.

Я також повинен був проінформувати Івана Світличного, Леоніда Селезненка, Зіновію Франко, Анну Коцурову і Стефанію Гулик про те, як антирадянські націоналістичні організації на Заході проводять бротьбу проти Радянської держави з метою активізації їх діяльності тут, на Укрїні. На виконання цього завдання мені було асигновано Ковалем 25.000 бельгійських франків і 150 американських доларів.

Одержане завдання від Коваля, номери телефонів, паролі, адреси, прізвища і тому подібне за його вказівками вивчив напам'ять. Крім того, одержав також від Коваля відповідний інструктаж по дотриманню конспірації на території Радянського Союзу.

„Виконуючи завдання ЗЧ ОУН і Коваля, я 27 грудня минулого року вилетів літаком з міста Брюсселя до Праги в Чехословаччину і того ж самого дня вирушив далі поїздом до Радянського Союзу. Ми розраховували, що напередодні Нового року радянські органи безпеки менше будуть звертати увагу на іноземців. І тому я приїхав 29 грудня до Києва і зупинився в готелі „Дніпро".

Перебуваючи в Києві, я 29 та 31 грудня минулого року та 1 січня цього року з метою конспірації зв'язався з телефонів-автоматів і по паролях з Іваном Світличним, Зіновією Франко і Леонідом Селезненком. Мав з ними зустрічі в обумовлених місцях. Тоді ж Селезненко домовився про мою зустріч з Анною Коцуровою.

Всіх тих осіб, під час зустрічей з ними, я проінформував про антирадянську діяльність українських організацій на Заході: про те, що українські націоналісти в своїх діях проти Радянського Союзу сполучуються з сіоністами, а від них одержав політичну та іншу інформацію, яка мені була потрібна, і відповідні документи. Іванові Світличному і Зіновії Франко я передав до цього по 50 карбованців для їх підтримки, а Анні Коцуровій також дав 50 карбованців, як плату за фотоплівку з одним документом.

Продовжуючи виконувати завдання ЗЧ ОУН і Коваля, 3 січня цього року приїхав до Львова і там перебував в готелі „Інтурист". Наступного дня, тобто 4 січня ,я зустрівся з Стефанією Гулик на її квартирі, тобто по вулиці Декарта № 5. Під час цієї зустрічі я поінформував про антирадянську діяльність українських націоналістичних організацій на Заході і одержав також від неї потрібну нам політичну та іншу інформацію. Як наказав мені Коваль, я їй передав 30 карбованців для підтримки.

Виконавши повністю завдання ЗЧ ОУН і Коваля, я 4 січня цього року виїхав з Львова. На прикордонній станції Чоп за вчинений мною злочин мене було заарештовано і притягнуто до кримінальної відповідальності.

Я розумію, що вчинив тяжкий злочин проти Радянської держави. Усвідомлюючи це, я під час слідства правдиво розповів про свою ворожу діяльність на Україні. Я сподіваюсь, що органи Радянської влади приймуть по моїй справі гуманне рішення, враховуючи мою молодість і чистосердечне визнання.

Я запевняю Радянський Уряд, що в своєму житті ніколи більше не буду займатися антирадянською діяльністю.

До того хочу ще додати таке: що, повернувшись в Бельгію, якщо мені нададуть таку можливість, я ніколи не буду робити заяв наклепницького змісту проти Радянського Союзу. Я дякую!"

Опісля, відповідаючи на запити кореспондентів, Я. Добош „підкреслив виключно коректне поводження з ним під час арешту і слідства", можливість зустрічатись з представниками бельгійського посольства, говорив, що серед матеріялів, які він вивозив „був рукопис С. Караванського, якого націоналісти видають за великого мученика" та подібні теревені. На закінчення повідомлення сказано, що „враховуючи визнання, покаяння та запевнення бельгійського підданого Ярослава Добоша про відмову далі займатися антирадянською діяльністю, його звільнено від кримінальної відповідальності і видворено за межі СССР".

Успіхи Ірми Осадци

П'ять років тому була згадка в „Свободі" про успіхи молодженької Ірми Осадци в ділянці мистецтва. В останніх п'яти роках І. Осадца була студенткою-стипендисткою Клівлендського Інститут Мистецтва, який закінчила в травні 1972-го року з нагородою $1,500. Протягом тих п'яти років вона кількакратно отримувала різні нагороди і відзначення під час виставок за свої праці. Після 4-го року отримала від Інституту т.зв. Travelling Scholarship, який використала на поїздку до Венеції і оглядин Biennale.

Найбільшим успіхом було те, що вона прийнята на дальші студії до Yale University School of Art and Architecture, куди прийняли тільки 14 із 270-ох аплікантів. Не тільки прийняли Ірму до цієї знаменитої мистецької школи, але ще й надiлили стипендією.

Недавно репродукція однієї із картин Ірми появилася у клівлендськім щоденнику "The Plain Dealer", нагороджена на самостійній виставці студентів Інституту. Якраз тепер картини Ірми виставляються у збірній виставці модерного мистецтва в Чикаго, яку спонзорує Інститут Українського Модерного Мистецтва в Чикаго.

Н.Н.

ТЕРНОПІЛЬ — 100 000

Стотисячний громадянин міста Тернополя народився в середині травня 1972 року. від батьків Ніни і Василя Березьків. Його мати працює в ливарному цеху заводу „Бурякокомбайн", а батько токарем у механічному цеху. „Радянська Україна" з 16 травня не подала імени новонародженого, стотисячного жителя Тернополю.

„ДУМА ПРО УКРАЇНУ"

Кантату „Дума про Україну" написав композитор Сергій Козак. Твір складається з шести частин і охоплює період від Богдана Хмельницького до наших днів. „Літературна Україна" писала, що ця кантата відтворює історію боротьби українського народу за своє визволення, за возз'єднання з російським народом. Лейтмотив кантати, створеної на вірші Андрія Малишка і Ярослава Шпорти — об'єднання народів Советської країни, їх братерство, дружба". С. Козак присвятив „Думу про Україну" — 50-літтю створення СССР.

Новий науковий здобуток у Канаді

8-го травня ц. р. у Відділі Славістичних студій Оттавського Університету, перед іспитовою комісією Школи Вищих Студій цього ж університету захистив свою докторську працю Михайло Буртняк, професор Канізіюс Коледжу в Боффало.

Після оборони своєї тези авторові буде вручений диплом доктора гуманістичних наук на святочній конвокації Оттавського університету, 28-го травня ц. р. Керівником цієї докторської праці був професор Константин Біда, голова Відділу Славістичних Студій в цьому університеті.

Дисертація М. Буртняка має філософічний характер. Автор зайнявся граматичною категорією особових і несособових іменинників у текстi східнослов'янських літописних кодексів, а саме Лаврентіївського кодексу (14 ст.) та Іпатіївського кодексу (15 ст.), який вповні належить до скарбів староукраїнської літератури. На мовному матеріялі цих двох літописних кодексів автор прослідив як ступнево розвивалась нова категорія особових іменників і іменників, які означають живі істоти, —що привело вкінці до повної диференціяції цих іменників у відмінкових формах української мови як і теж в інших слов'янських мовах.

Працю Буртняка, яка напевно появиться друком, треба вважати корисним вкладом у вивчення історії української мови. Її вартість теж і в її оригінальності. Поза працею визначного французького лінгвіста, А. Меє, який опрацював це питання на матерiялі старослов'янської мови, поза працею українського лінгвіста, Е. Тимченка, який працю у великій мірі на фольклорному матеріялі, і поза деякими авторами, які тільки частинно заторкували це питання у своїх наукових статтях (Бернекер, К. Мюленбах, Б. Скупський, Н. Некрасов, А. Томсон, Е. Кедайтене), дисертація М. Буртняка це перша наукова праця великого розміру (303 стр.), у якій це мовне питання прослiджене на матеріялі староукраїнської і східнослов'янської літературної мови.

Праця одержала високу оцінку Жюрі Школи Високих Студій.

Н. Н.

ХОЛОДНА ВЕСНА У ПАРИЖІ

(Закінчення зі сторінки 2-ої)

нарід у виборах. На цей же нарід покликаються і прем'єр, і вся більшість. Але вже сьогодні можна сказати, що шанси політичної опозиції доволі слабкі, бодай тому, що вона розбита, і не видно плятформи, на якій би вона з'єдналася.

Та більшості не буде легко. Зріст цін викликає глибоке невдоволення. Мусітимуть зрости податки, якщо уряд схоче задовольнити ті соціяльні вимоги, що їх ставить робітництво й саме життя, включно з перебудовою пошти, телефону, будови шляхів. Правда, Франція збільшує свою продукцію, і її господарство розвивається добре. Але є багато невдоволених справами, що їх не розв'яже Франція сама, коли не може розв'язати ввесь світ. Хто, наприклад, розв'яже проблему втомливої й нудної праці на конвеєрах? При всьому зрості добробуту людина не може задовольнитися закручуванням шрубки, однієї все життя.

Звідси й походять усі мрії про „нове суспільство". Ідеал нового суспільства ставить і Шабан Дельмас, перебравши де Голлеву концепцію участи робітників у веденні й прибутках підприємства. Та тут власне зустрічається він з комуністичною опозицією, яка хоче зміни власника засобів продукції, зміни власника хочуть і соціялісти. Та розходження в методах тих змін між соціялістами такі великі, що вони не з'єднаються. Але атмосфера зміни одна, і тому, хто не йде на дешеву комуністичну демагогію, не буде легко боротися за признання і довір'я.

І тому від успіху прем'єра в парляменті віє холодом повного невідомого.

Т. Дж.

Абсольвенти Академії св. Юра в Ню Йорку матимуть зустріч з громадянством

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ще на передостанньому році думки більшости студентів про це цілком змінилися, а на останньому році лише двоє студентів вирішили продовжувати студії у фахових школах, в яких не вимагається закінчених вищих університетських студій. Всі інші наші абсольвенти, 30 з 32-ох без найменших труднощів дісталися до коледжів і університетів свого вибору, між іншими багато до Гантер коледжу і до інших міських університетів.

Батьки радіють успіхами своїх дітей й хочуть, у своєму крузку, урочисто відзначити цю приємну й важливу подію в історії Академії та в житті їх дітей; хочуть виявити їм своє задоволення, а вихованкам і учителям свою вдячність. Тому, що і все наше громадянство дуже часто брало активну участь у розвитку Академії, ця імпреза оформлюється як зустріч громадянства з першими її абсольвентами.

В програмі, крім самої зустрічі, промов та прийняття, відбудеться теж мистецька частина, під час якої виступить письменник - фейлетоніст Ікер, група молодих танцюристів школи Гензів, під проводом пані Гензи, і кілька музичних точок під керівництвом одної з учительок Академії, Богдани Волянської.

Газета „Сан-Буллетін" про „Запорожця за Дунаєм"

Бінгемптон, Н. И. — Щоденник „Сан Буллетін", що виходить тут 150 років, помістив у числі з понеділка 22 травня 1972 р. велику фотознімку з опери „Запорожець за Дунаєм", поставлену Оперовим Ансамблем із Ню Йорку в „Вотер Театрі" у неділю 21 травня: на тлі тину й квітів відбувається сварка між запорожцем Карасем — Л. Рейнарович, і його дружиною Одаркою — Галина Андреадіс, з підписом: „В українській опері козак Іван Карась дістає штурханці від своєї дружини". У довшій рецензії Сузани Вандерколя під наг. „Історія з козаком—приємна радісна опера" сказано, що цією оперою в постанові Українського Оперового Ансамблю „радіють ті, хто не є українцями". Після переказу змісту „Запорожця за Дунаєм", із згадкою про російську царицю Катерину й українських козаків, авторка пише: „Лев Рейнарович є блискучим у партії козака Івана Карася, якого поштурхує його спритна дружина Одарка, — солістка Алісія Андреадіс. Він навіть кладеться спати з задоволенням і „комізмом". „Пані Андреадіс — це велика сила меццо-сопрано, вона мiцно тримає в руках свого чоловіка. Марта Кокольська — Оксана, і Богдан Чаплинський — Андрій, її коханий добре виконували свої ролі... Музика, танці, барвисті костюми все це робить вартісною цю виставу". Авторка зазначила, що після 5 семестрів студій російської мови, „яка має багато слів, спільних з українською мовою, я зaледве зрозуміла кілька речень, всю оперу співали українською мовою".

У пополудневій газеті „Івнінг Пресс" було поміщені три великі фотознімки з „Запорожця".

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

КАТЕРИНА КОЧЕНАШ — членка УНС Відд. 147 Б-ва св. Михаїла в Аллентавн, Па., померла 20 лютого 1972 р. на 76 р. ж. Стала членкою УНС в 1942 р. Полишила в смутку 2 синів: Михайла й Івана, 3 доньки: Марію, Стефанію і Ольгу. Похорон відбувся 24 лютого 1972 р. на цвинтарі св. Марії в Аллентавн, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Гуцалюк, секр.

ГНАТИК АНАСТАЗІЯ, членка УНС Відд. 33 С-ва Пресв. Богородиці в Чікаго, Ілл., померла 26 березня 1972 р. на 71 р. ж. Стала членкою УНСоюзу в 1935 р. Полишила в смутку 3 доньки, 6 внуків, 1 правнука. Похорон відбувся 29 березня 1972 р. на цвинтарі Mt. Hope, Chicago, Ill.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

РУБЛЬОВСЬКИЙ РОМАН — член УНС Відд. 280 Т-ва 3-ьох Збруча в Скрентоні, Па., помер 3 квітня 1972 р. на 80 р. ж. Нар. в Збаражі, Україна, і став членом УНС в 1918 р. Полишив у смутку сина Волтера, доньку Гелен. Похорон відбувся 8 квітня 1972 р. на цвинтарі св. Михаїла в Скрентоні, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Рубльовський, секр.

ІВАН МАРКОВИЧ мол., член УНС Відд. 147 Б-ва св. Михаїла в Аллентавн, Па., помер 4 квітня 1972 р. на 63-му р. ж. Нар. в Аллентавн, Па., і став членом УНС в 1939 р. Полишив у смутку доньки Анну і Марію, 3 братів: Волтера, Миколая і Михайла. Похорон відбувся 7 квітня 1972 р. на цвинтарі Пресв. Марії в Аллентавн, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Гуцалюк, секр.

АННА ПОПО — членка УНС Відд. 37 в Елізабеті, Н. Дж. померла 3 березня ц. р. на 84 р. ж. Стала членкою УНС в 1927 р. Полишила в смутку 2 синів: Волтера і Михайла, 3 доньки: Гелену, Стеллу і Марію, 15 внуків і 13 правнуків. Похорон відбувся 6 березня 1972 р. на цвинтарі St. Gertrude, Rahway, N.J.
Вічна Їй Пам'ять!
Анна Гнатюк, секр.

КАТЕРИНА ЦЮХ — членка УНС Відд. 321 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Фенексвіллі, Па., померла 15 березня 1972 р. на 74 р. ж. Стала членкою УНС в 1924 р. Полишила в смутку 2 синів, 2 доньки, 13 внуків і 8 правнуків. Похорон відбувся 20 березня 1972 р. на цвинтарі св. Петра і Павла в Фенексвіллі, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МАРІЯ ЛИТВИН — членка УНС Відд. 109 Б-ва св. Михаїла в Бетлегіллі, Па., померла 7 березня 1972 р. на 80 р. ж. Полишила в смутку 4 синів: Майка, Еміля, Івана і Джоя і доньку Гелен. Похорон відбувся 10 березня 1972 р. на цвинтарі св. Луки в Бентлевіллі, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Зварик, секр.

ТИМКО ГУРИН — член УНС Відд. 95 Б-ва св. Дмитра в Бат, Па., помер 2 березня ц. р. на 85 р. ж. Нар. в с. Нистів, пов. Скалат, Україна. Став членом УНС в 1922 р. Полишив у смутку дружину Марію, 2 дочки, сина Франка, 7 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 5 березня 1972 р. на цвинтарі св. Марії в Нортгемптон, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ОЛЕНА СУЛИМА — членка УНС Відд. 287 Т-ва Сини України в Джерзі Сіті, Н. Дж., померла 4 березня 1972 р. на 79 р. ж. Стала членкою УНС в 1922 р. Полишила в смутку сина Степана і доньку Ольгу. Похорон відбувся 7 березня 1972 р. на цвинтарі Pine Grove, New Bedford, Mass.
Вічна Їй Пам'ять!
О. Стецура, секр.

МАРІЯ ДРАБИК — членка УНС Відд. 124 Б-ва св. Миколая в Армрок, Па., померла 5 березня 1972 р. на 85 р. ж. Стала членкою УНС в 1923 р. Полишила в смутку 2 доньки: Анну і Аліс, 6 синів: Михайла, Івана, Йосипа, Дмитра, Степана, Стенлея, 2 братів, 1 сестру, 26 внуків і 41 правнуків. Похорон відбувся 8 березня 1972 р. на цвинтарі св. Івана в Нортгемптоні, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
А. Балла, секр.

АННА РОПИЦЬКА — членка УНС Відд. 57 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Коговс, Н. Й., померла 2 березня 1972 р. на 78 р. ж. Стала членкою УНС в 1922 р. Полишила в смутку мужа Петра, 2 синів: Павла і Степана. Похорон відбувся на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Ветерфорд, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Змуд, секр.

ХРИСТИНА КОСТІВ — членка УНС Відд. 164 Т-ва М. Грушевського в Бервік, Па., померла 5 березня 1972 р. на 84 р. ж. Стала членкою УНС в 1915 р. Полишила в смутку 3 доньки, 5 синів, 16 внуків. Похорон відбувся на цвинтарі в Бервік, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Гудриш, секр.

СТЕФАНІЯ НАСТЮК, членка УНС Відд. 178 С-ва св. Марії в Манчестері, Н. Г., померла 22 лютого 1972 р. на 72 р. ж. Нар. в Косові, Україна. Стала членкою УНС в 1954 р. Полишила в смутку сина Василя, доньку Анну і 4 внуків. Похорон відбувся 25 лютого 1972 р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Парма, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Ковальчук, секр.

ТЕКЛЯ МЛЕНЮК — членка УНС Відд. 97 Т-ва І. Франка в Пассейку, Н. Дж., померла 23 лютого 1972 р. на 79 р. ж. Стала членкою УНС в 1933 р. Полишила в смутку 2 синів і 3 внуків. Похорон відбувся 26 лютого ц. р. на цвинтарі св. Михаїла в Гарфільд, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Табачук, секр.

ОНУФРІЙ ГРИНЬКІВ — член УНС Відд. 438 Т-ва С. Коновальця в Вест Істоні, Па., помер 20 лютого 1972 р. на 77 р. ж. Нар. в с. Сорока, Поділля, Україна. Став членом УНС в 1915 р. Полишив у смутку 4 доньки: Дженіве, Стеллу, Ольгу, Єлисавету, і сина Волтера, 23 внуків і 14 правнуків. Похорон відбувся 23 лютого 1972 р. на цвинтарі Св. Духа в Істон, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Євгенія Працук, секр.

ГЕЛЕНА ЯЦЬКІВ — членка УНС Відд. 37 в Елізабеті, Н. Дж., померла 12 жовтня 1971 р. на 77 р. ж. Нар. в Підгайцях, Україна. Стала членкою УНС в 1924 р. Полишила в смутку 3 синів: Вільяма, Стенлея і Юрія, 2 доньки: Марію і Стефанію, брата, сестру, 9 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 15 жовтня 1971 р. на цвинтарі св. Гертруди в Рагвай, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Анна Гнатюк, секр.

ТЕОДОР ДУНЧАК — член УНС Відд. 38 Б-ва св. Миколая в Аубурн, Н. Й., помер 27 лютого 1972 р. на 78 р. ж. Став членом УНС в 1916 р. Полишив у смутку дружину Катерину, 4 доньки, 1 сина, 7 внуків і 7 правнуків. Похорон відбувся 1 березня ц. р. на цвинтарі св. Посафата в Флешінґ, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ЮРКО КОЧАНЮК — член УНС Відд. 293 Б-ва св. Миколая в Брукліні, Н. Й., помер 5 лютого 1972 р. на 63 р. ж. Став членом УНС в 1949 р. Полишив у смутку дружину, 2 доньки, 4 внуків, 2 братів і 1 сестру. Похорон відбувся 9 лютого 1972 р. на цвинтарі St. Charles, Farmingdale, L.I., N.Y.
Вічна Йому Пам'ять!
Ірена Ткачук, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6760. Опричники свідомі, що їм треба скритися

Ми є легким прицілом на цій ріці! Кожний може згледіти нас!

Піду вглиб цієї річки, щоб скритися ... і приборкати нашу дику кітку!